Gemeente Amsterdam

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Amsterdam.

Nr. 8880
30 januari
2015

Vaststellen uitvoeringsbesluiten Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012 en Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012(3B, 2014, 269)

Afdeling 3B

Nummer 269

Publicatiedatum 30 december 2014

Onderwerp

Vaststellen uitvoeringsbesluiten Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012 en Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012

De havenmeester van Amsterdam

Brengt ter algemene kennis dat zij op 18 december 2014 het volgende besluit heeft genomen in het kader van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012 en het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012:

1.Besluit tot het Havenafvalplan Noordzeekanaalgebied 2015

Burgemeester en Wethouders

van de Gemeente Amsterdam

namens deze

de Havenmeester,

A.M.C. van Oosten

Besluitnummer: 117 / WVVS / 2014

Besluit Havenafvalplan Noordzeekanaalgebied 2015;

De havenmeester van Amsterdam,

gelet op:

Artikelen 6 en 6a, van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen;

het mandaatsbesluit van het college van burgemeester en wethouders, ingaande 01 april 2013 (Gemeenteblad Afd. 3B, nr. 63), waarbij de havenmeester is gemandateerd de bevoegdheden als havenbeheerder bij of krachtens de Wet voorkoming verontreiniging door schepen uit te voeren;

het havenafvalstoffenplan Noordzeekanaalgebied, tweede herziening 2009 (havenafvalstoffenplan), met een verlengde geldigheidsduur tot 01 april 2015 verleend bij besluit van de minister van Infrastructuur & Milieu van 21 november 2014;

overwegende dat:

er uiterlijk op 01 april 2015 een herzien havenafvalplan, vastgesteld door of namens de havenbeheerders in het Noordzeekanaalgebied en goedgekeurd door de Minister van Infrastructuur en Milieu dient te zijn;

de huidige tarieven ingevolge het havenafvalstoffenplan Noordzeekanaalgebied, vastgesteld bij besluit 120/ WVVS/ 2013 door de havenmeester van Amsterdam, namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam, een geldigheidsduur hebben gelijk aan de geldigheidsduur van

havenafvalstoffenplan Noordzeekanaalgebied, tweede herziening 2009 (havenafvalstoffenplan), waarvan de geldigheidsduur tot uiterlijk 01 april 2015 is verlengd;

op de voorbereiding van het havenafvalplan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is;

met alle belanghebbenden, zowel met de scheepvaartbranche als de afvalstoffenbranche in het 4e kwartaal van 2014 uitvoerig overleg is gepleegd en consensus is bereikt over de continuering van de huidige tarieven per 01 januari 2015;

deze tarieven en dit tariefstelsel passen in een uniforme structuur, die is afgestemd met andere Nederlandse en Vlaamse havens en in 2014 in de regio Noordzeekanaal goed heeft gefunctioneerd;

deze tarieven en het tariefstelsel ingevolge de wetgeving onderdeel uitmaken van zowel het huidige geldende havenafvalstoffenplan als - in ongewijzigde vorm - van het ontwerp havenafvalplan;

de genoemde belanghebbenden in stakeholders overleggen is gewezen op de mogelijkheid om zienswijzen in te brengen, na de ter visie legging van het ontwerp Havenafvalplan Noordzeekanaalgebied 2015;

besluit het volgende:

I) De werkingsduur van havenafvalstoffenplan Noordzeekanaalgebied, tweede herziening 2009, inclusief de daarin opgenomen tarieven, te verlengen tot uiterlijk 01 april 2015;

II) Het ontwerp Havenafvalplan Noordzeekanaalgebied 2015 ter visie te leggen voor de inspraak van belanghebbenden voor een termijn van zes weken.

III) Het Havenafvalplan Noordzeekanaalgebied 2015 vast te stellen en deze ter goedkeuring aan te bieden aan de Minister van Infrastructuur en Milieu in het geval belanghebbenden geen zienswijzen indienen dan wel de zienswijzen niet tot een inhoudelijke wijziging van het plan leiden.

Datum: 17 december 2014

Het College van Burgemeester en Wethouders,

namens deze,

de havenmeester van Amsterdam,

A.M.C. van Oosten

1Toelichting bij dit besluit

Inleiding

Om de afgifte van scheepsafval afkomstig van zeeschepen te stimuleren, dient elk zeeschip bij elke aanloop van een Europese haven bij te dragen aan de kosten van inzameling en verwerking van scheepsafval. Deze bijdrage (heffing) wordt geïnd ongeacht of dat schip ook haar scheepsafval gaat afgeven. Met het voldoen van de heffing ontvangt het schip een afgifterecht om binnen de haven het afval te laten inzamelen en verwerken. Aangezien niet alle schepen gebruik maken van het afgifterecht is het mogelijk om schepen een hoger afgifterecht te geven dan de heffing die zij moeten voldoen. De kosten voor inzameling en verwerking van afval die boven het afgifterecht uitgaan, zijn voor rekening van het desbetreffende zeeschip. Op deze wijze ontstaat een prikkel om afval niet te lozen op zee, omdat het financiële voordeel daarvan sterk verminderd wordt.

Het Havenafvalplan Noordzeekanaalgebied (NZKG) beschrijft de procedures (operationeel en administratief) om tot een goede en vlotte afgifte van scheepsafval en (restanten van) schadelijke stoffen in het Noordzeekanaalgebied te komen. In het Havenafvalplan NZKG wordt ook de structuur van de heffingen en de afgifterechten beschreven. De hoogte van de heffingen en afgifterechten binnen deze structuur zijn eveneens vermeld in het plan.

De verplichting tot het opstellen van een havenafvalplan is door Nederland vastgelegd in de Wet voorkoming verontreiniging door schepen (Wvvs). Deze wet biedt de beheerders van havens, gelegen in een geografisch aaneengesloten gebied, de mogelijkheid gezamenlijk een havenafvalplan op te

stellen. In het Noordzeekanaalgebied is hier gebruik van gemaakt. De havens van Amsterdam, Beverwijk, Velsen en Zaanstad hebben één gezamenlijk havenafvalplan en de operationele en financiële afhandeling van de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn belegd bij de Divisie Havenmeester van het Havenbedrijf Amsterdam NV.

Elke haven(regio) dient minimaal elke drie jaar zijn eigen havenafvalstoffenplan op te stellen en bepaalt daarmee zelf de wijze waarop de kosten voor de inzameling van afval worden verrekend met de schepen die de haven aandoen en de procedure die doorlopen dient te worden om afval te kunnen (laten) inzamelen in de haven. Voor zeeschepen betekent dit dat zij bij het aandoen van een haven elke keer worden geconfronteerd met andere procedures en wijzen van kostentoerekening. In 2012 is, enerzijds door signalen uit de markt en anderzijds door een uitblijvend besluit over mogelijke wijziging van de Europese wetgeving inzake meer harmonisatie, ingezet op harmonisatie van het afvalstoffenplan (NZKG) met andere zeehavens in Vlaanderen en Nederland.

In 2013 is overeenstemming met de andere havens bereikt over richtlijnen ten aanzien van de opbouw van de tarieven (heffingen én afgifterechten) van het havenafvalstoffenplan. Deze richtlijnen zijn omgezet naar een tariefstelsel NZKG vertaald en ingevoerd als wijziging per 01 januari in het Havenafvalstoffenplan Noordzeekanaalgebied, tweede herziening 2009, met een verlengde geldigheidsduur tot 01 januari 2015.

Gedurende 2014 werd duidelijk dat de wijzigingen in de Europese regelgeving nog langer op zich zullen laten wachten. Na een zorgvuldige analyse in het laatste kwartaal van 2014 van de financiële resultaten over de eerste drie kwartalen van 2014 van het per 01 januari 2014 nieuw ingevoerde tariefstelsel, kon de tekst (inclusief de continuering van de tarieven) van het nieuwe ontwerp Havenafvalplan NZKG 2015 worden opgesteld.

Gelet op het bovenstaande, gecombineerd met het feit dat een ontwerpplan zes weken ter inzage moet worden gelegd, heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu besloten in te stemmen om de termijn van het huidige plan 2009 nog eenmaal te verlengen tot uiterlijk 01 april 2015.

Beoogd resultaat van het besluit

Het vaststellen van het Havenafvalplan NZKG 2015, onder voorwaarde dat er tijdens de tervisielegging ervan geen zienswijzen ingediend worden dan wel dat zienswijzen niet tot een inhoudelijke wijziging van het plan leiden, waarna het ter goedkeuring kan worden aangeboden aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Aangezien het Havenafvalstof NZKG 2015 in de loop van 2015 in werking zal treden, is het noodzakelijk gebleken het Ministerie van Infrastructuur en Milieu te verzoeken tot verlenging van de werkingsduur van het vigerende Havenafvalstoffenplan NZKG 2009.

Kader

Marpol-verdrag / EU-wetgeving

Internationaal verdrag ter voorkoming van verontreiniging van de zee door zeeschepen. Het verplicht de landen die het verdrag hebben ondertekend om te komen tot landelijke wetgeving op dit terrein.

EU richtlijn 2000/59/EC verplicht naast de MARPOL-wetgeving de havens van de lidstaten in Europa tot het maken van een havenafvalstoffenplan en het invoeren van een indirect financieringssysteem voor scheepsafval.

Wet voorkoming verontreiniging door schepen (Wvvs)

Met deze wet geeft het rijk invulling aan het MARPOL-verdrag en de EU-wetgeving, als omschreven in richtlijn 2000/59/EC. Lagere overheden die beschikken over een haven worden verplicht als havenbeheerder een havenafvalstoffenplan op te stellen en ter goedkeuring voor te leggen aan het Rijk (artikel 6 Wvvs). Het havenafvalstoffenplan geeft regels waar partijen zich aan dienen te houden en beschrijft het administratieve proces en het tarievensysteem.

De havenbeheerder bepaalt of wijzigt de hoogte van de heffing en het afgifterecht (artikel 6a Wvvs) (jaarlijks of bij onvoorziene omstandigheden of wijzigingen).

Als havenbeheerder geldt de autoriteit, die de publiekrechtelijke regels stelt. In Beverwijk, Velsen en Zaanstad zijn dat de colleges van burgemeester en wethouders. In Amsterdam heeft het college deze bevoegdheid gemandateerd aan de havenmeester van Amsterdam.

Havenafvalstoffenplan NZKG 2009 en geldende tarieven

Dit plan is op basis van de Wet voorkoming verordening door schepen (Wvvs) opgesteld en het plan biedt de havenbeheerder de ruimte om de tarieven aan te passen. Middels een aangevraagde verlenging geldt bij besluit van de minister van 21 november 2014 het huidige plan tot uiterlijk 01 april 2015; middels het voorliggende besluit onder I) wordt hoofdstuk 9.4 en 9.5 van dit plan, waarin de tarieven worden beschreven, gecontinueerd op 01 januari 2015.

Ontwerp Havenafvalplan NZKG 2015

In het voorliggende ontwerp Havenafvalplan NZKG 2015 zijn ten opzichte van het Havenafvalstoffenplan NZKG 2009 de volgende wijzigingen en actualisaties doorgevoerd:

- Actualisatie van de inschatting aan capaciteitsbehoefte aan havenontvangstvoorzieningen;
- Uitgebreidere beschrijving van de financiering / tariefstructuur en grondslagen;
- Continuering van de per 01 januari 2014 ingevoerde financieringsstructuur en continuering van de hoogtes van de tarieven binnen deze structuur;
- Beschrijving van de toekomstige kwaliteits-aanscherping van de havenontvangstvoorzieningen, bestaande uit de implementatie van de Green Deal Scheepsafvalketen;
- Verdergaande samenwerking op het gebied van toezicht en handhaving met de toezichthouders van de overheid.

Onderbouwing

Capaciteitsbehoefte

In het plan zijn geactualiseerde gegevens verwerkt over de hoeveelheid afval die in de afgelopen jaren zijn aangeboden en op basis daarvan is een analyse gemaakt van de inzamel- en verwerkingscapaciteit die in het havengebied nodig is. Geconcludeerd is dat de bestaande capaciteit toereikend is en dat hier geen aanpassingen noodzakelijk zijn.

Financiering en tarieven

In 2012 en 2013 is in Europees verband een overleg over de mogelijkheden van harmonisering van het tariefstelsel van de Europese havenafvalplannen opgestart. Op dit moment zijn de havenbeheerders van Antwerpen, Zeebrugge, Gent, Zeeland Seaports, Rotterdam en die in het Noordzeekanaalgebied aangesloten .

De verschillende havenbeheerders hebben in 2013 overeenstemming bereikt over de wijze waarop het tariefstelsel wordt opgebouwd. Dit alles heeft voor de havenbeheerders in het Noordzeekanaalgebied geleid tot de invoer van een nieuw tariefsysteem per 01 januari 2014 met de volgende consequenties:

- In het systeem zijn de uitgangspunten versimpeld. Aan de heffingenkant betaalt elk schip een vast bedrag voor de logistieke infrastructuur van de haven-ontvangstvoorzieningen en een variabel deel, afhankelijk van de grootte van het schip. Hoe groter het schip, hoe hoger de heffing. De heffing is afgetopt op een maximaal bedrag, gebaseerd op de maximale gemiddelde afvalproductie van de grootste schepen. Daarnaast betalen milieuvriendelijke schepen (minder productie van oliehoudend afval) een gereduceerd tarief, na overlegging van een verklaring door de rederij.
- De vergoedingenkant naar de inzamelaars berust op hetzelfde principe; een vast deel voor het voorvaren/voorrijden en een variabel deel afhankelijk van de hoeveelheid kubieke meters. Er is wel een maximum gesteld, om excessen te voorkomen.
- Het nieuwe systeem leent zich goed voor toezicht en handhaving; enig controlepunt zijn de afgegeven kubieke meters afval, waar in het huidige ANZK-systeem gebruik gemaakt wordt door de inzamelaars van diverse kostenposten (overwerk, extra ligtijd, analyses) binnen het afgifterecht. Kenmerk van het nieuwe vergoedingensysteem is dus meer transparantie.

Continuering tariefstructuur en tarieven

Met het voorliggende Havenafvalplan NZKG 2015 blijven de tariefstructuur en de tarieven ongewijzigd. Uit een analyse van de Divisie Havenmeester van het Havenbedrijf Amsterdam NV over de eerste drie kwartalen van 2014 is geconcludeerd dat de afgiftes op een gelijkwaardig hoog niveau gebleven zijn

als in 2013. Daarnaast is gebleken dat dit tariefstelsel leidt tot voldoende inkomsten om de vergoedingen aan de inzamelende bedrijven te kunnen voldoen. Het voordeel op de exploitatie van het havenafvalplan leidt ertoe dat de tekorten in de exploitatie van voorgaande jaren, geleidelijk wordt ingelopen. Dit verloopt conform het doel dat gesteld is met het besluit tot wijziging van tarieven eind 2013.

Wel worden ontwikkelingen voorzien die mogelijk kunnen leiden tot lagere inkomsten. Deze effecten worden pas over een aantal jaren voorzien en het is nu nog te vroeg om hier al op in te spelen. De mogelijkheid bestaat altijd nog om gedurende de werkingsduur van het Havenafvalplan, het tariefstelsel aan te passen.

Overleg met de havenbeheerders van Velsen, Beverwijk en Zaanstad zal in dat geval plaatsvinden om te komen tot een uniforme en gedragen aanpassing.

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft aangegeven bereid te zijn mee te werken aan een laatste verlengingstermijn van het huidige plan uit 2009 tot uiterlijk 01 april 2015 en heeft ondertussen positief hierover besloten.

Green Deal Scheepsafvalketen

Met het Havenafvalplan NZKG 2015 wordt de komende jaren ingezet op de gescheiden inzameling van plastics. Dit is vastgelegd in de afspraken van de Green Deal Scheepsafvalketen, die door het rijk is gemaakt met vijf grote havenbedrijven en marktpartijen. Doel van de Green Deal is beperking van afval aan boord van schepen door afvalpreventie bij de bevoorrading van schepen. Plastic afval zal aan boord nog beter gescheiden worden opgeslagen en gescheiden worden ingezameld in de havens. Het ingezamelde plastic zal zoveel mogelijk worden gerecycled.

Met het Havenafvalplan NZKG 2015 worden deze afspraken geoperationaliseerd zodat met ingang van 2018 de inzamelbedrijven verplicht worden om plastics van zeeschepen afzonderlijk in te zamelen en te verwerken. In 2017 kunnen inzamelbedrijven op vrijwillige basis overschakelen op deze gescheiden inzameling van plastics.

Samenwerking Toezicht en Handhaving

Het toezicht op de naleving van de Wvvs is in artikel 14 van de Wvvs opgedragen aan de ambtenaren van Inspectie Leefomgeving en Transport / Scheepvaart (ILenT/Scheepvaart (hoofdtoezichthouder).

De Inspecteurs van de Divisie Havenmeester van Amsterdam voeren op grond van artikel 14 van de Wvvs namens ILenT binnen het beheersgebied Noordzeekanaalgebied een aantal toezichttaken uit als medetoezichthouder.

Een Medetoezichthouder opereert op aanwijzing van de Hoofdtoezichthouder conform de overeengekomen taakverdeling en de hem toekomende bevoegdheden. De daarvoor geldende voorwaarden zijn vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst Wvvs ter uitvoering van het convenant inspecties aan boord van zeeschepen, dat er tevens in voorziet dat gewerkt wordt conform een onderhavig handhavingsplan.

Via de afspraken uit de Green Deal worden toezicht en handhaving op de afgifte van scheepsafval en ladingresiduen gezamenlijk met de Inspectie Leefomgeving en Transport de komende jaren verder vorm gegeven.

Draagvlak

De afspraken in het kader van de Green Deal met het Rijk zijn op 10 september 2014 door diverse belangengroepen ondertekend, te weten vijf Nederlandse zeehavens, de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNR), afvalinzamelaars, scheepsleveranciers, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en stichting De Noordzee. Bij deze partijen, die de belangen vertegenwoordigen van hun sector, is draagvlak voor deze ontwikkeling.

Er zijn in het Noordzeekanaalgebied gesprekken gehouden met stakeholders waarbij zij geconsulteerd zijn over de voorgenomen tariefsaanpassing en voorgelicht zijn over de komst van een nieuw havenafvalplan. Ook hebben individuele gesprekken plaatsgevonden met publieke en private havenbeheerders uit de regio, inzamelaars van scheepsafvalstoffen en vertegenwoordigers van rederijen. Er zijn naar aanleiding van deze informatiebijeenkomsten geen bezwaren geuit tegen de plannen voor 2015 zoals deze er liggen.

Individuele partijen kunnen nog altijd bezwaren hebben. Zij kunnen tijdens de ter visie legging hun zienswijze kenbaar maken.

Financiële consequenties

De Divisie Havenmeester van het Havenbedrijf Amsterdam NV is belast met de operationele en administratieve afhandeling van het Havenafvalstoffenplan NZKG. De exploitatie van het Havenafvalplan is onderdeel van de begroting van het havenbedrijf en het havenbedrijf is daarmee risicodragend. Het havenbedrijf zal de jaarlijkse verschillen in de exploitatie compenseren in de jaren erna.

De heffingen zoals voorgesteld in het Havenafvalplan NZKG 2015 zullen leiden tot jaarlijkse inkomsten van € 2,2 miljoen. De komende jaren wordt voorzien dat er € 1,9 miljoen per jaar aan vergoedingen worden uitgekeerd aan afvalinzamelbedrijven voor het inzamelen en het verwerken van het afval van zeeschepen. De kosten voor de administratieve organisatie bij het Havenbedrijf Amsterdam NV bedragen € 130.000 per jaar. Op de exploitatie van het Havenafvalstoffenplan NZKG 2015 wordt de komende jaren een voordelig saldo verwacht van € 170.000 per jaar.

In voorgaande jaren is een tekort ontstaan in de exploitatie van het Havenafvalstoffenplan. Dit tekort bedraagt op dit moment € 894.000. Door het verwachte voordelige saldo voor de komende jaren wordt dit opgelopen tekort langzaam ingelopen.

Juridische consequenties

Op basis van hogere wetgeving (Wvvs) dient de havenbeheerder uitvoering te geven aan het beleid door middel van het opstellen van een Havenafvalplan en het vaststellen van een tariefstelsel. Op basis van het mandaatsbesluit van het College van burgemeester en wethouders, ingaande 01 april 2013 (Gemeenteblad Afd. 3B, nr. 63), waarbij de havenmeester is gemandateerd de bevoegdheden als havenbeheerder bij of krachtens de Wet voorkoming verontreiniging door schepen uit te voeren, is de Havenmeester bevoegd om het Havenafvalplan vast te stellen en de tarieven te wijzigen.

Het Havenafvalplan NZKG 2015 dient na besluitvorming zes weken ter visie worden gelegd. Na goedkeuring door de minister van Infrastructuur en Milieu treedt het Havenafvalplan NZKG 2015 in werking.

De doelstelling van het Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied (CNB) is om door onderlinge afstemming te komen tot een efficiëntere afhandeling van de scheepvaart in het gehele havengebied in het Noordzeekanaal. In dat kader is het aan de deelnemende gemeenten om te komen tot een gezamenlijk besluit ten aanzien van het Havenafvalplan. Met dit besluit stelt de havenmeester het havenafvalplan vast onder de voorwaarde dat er tijdens de ter visie legging door belanghebbenden geen zienswijzen worden ingediend dan wel zienswijzen die niet tot een inhoudelijke wijziging van het plan leiden.

Zienswijzen die bij andere gemeenten worden ingediend kunnen gevolgen hebben voor de gelijkluidendheid van het havenafvalplan in het gehele Noordzeekanaalgebied. Om verschillen in besluitvorming bij de vier samenwerkende havenbeheerders te voorkomen, zullen zienswijzen die ingediend worden bij andere gemeenten ook betrokken worden in de besluitvorming van de havenmeester.

Verzoek verlenging geldigheidstermijn Havenafvalstoffenplan 2009

Door uitstel te verzoeken aan de Minister van de verplichting om elk drie jaar een nieuw havenafvalplan op te stellen wordt voorkomen dat niet voldaan wordt aan artikel 6 lid 3 Wvvs. Op grond van dit artikel dient elke drie jaar een nieuw plan te worden opgesteld.

Communicatie en vervolgtraject

Dit besluit Havenafvalplan NZKG 2015 wordt gepubliceerd in het gemeenteblad van Amsterdam.

Het besluit zal eveneens op de website van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. worden gepubliceerd.

Het ontwerp Havenafvalplan NZKG 2015 ligt voor eenieder ter inzage bij Havenbedrijf Amsterdam N.V., Havengebouw, De Ruijterkade 7 te Amsterdam, geopend van 09.00 tot 16.00 uur (melden, receptie 8e etage)

Rechtsmiddelen

Ingevolge de Algemene Wet Bestuursrecht kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking een schriftelijke zienswijze indienen. De zienswijze dient te worden gericht aan de Havenmeester van Amsterdam, Postbus 19406, 1000 GK Amsterdam.

De zienswijze dient te worden ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, en het kenmerk “ontwerp Havenafvalplan NZKG 2015”.

Bijlagen

Het ontwerp Havenafvalplan Noordzeekanaalgebied 2015 is te vinden op de website via

http://www.portofamsterdam.nl/wet-en-regelgeving